Pierwsza Ławka · zestaw działowy · zp · liceum i technikum

Dział 5

Świat przyrody

Pogoda i klimat, krajobraz, rośliny i zwierzęta, ochrona środowiska; przedimki z nazwami geograficznymi, przedimek zerowy w uogólnieniach, the + przymiotnik (the rich, the elderly); pewność i przypuszczenie; informacje z tabeli i prognozy pogody; czytanie i słuchanie ze zrozumieniem, e-mail. Dziewięć kart: słownictwo i gramatyka z wzorcowymi odpowiedziami, ćwiczenia, zadania typu maturalnego, dwie kartkówki (A i B) i sprawdzian (A i B) – z kluczem i zasadami oceniania. Nagranie MP3 i transkrypcje w zestawie.

Język angielski | klasa 3 LO i technikum | Dział 5 | zakres podstawowy (ZP)

	Karta	Rodzaj	Poziom	Zadania
1	**Świat przyrody – najważniejsze wiadomości** Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi	Najważniejsze wiadomości	ZP	3 zad. · 13 pkt
2	**Świat przyrody – ćwiczenia** Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu	Ćwiczenia	ZP	6 zad. · 27 pkt
3	**Świat przyrody – zadania typu maturalnego** Polecenia i punktacja jak na maturze 2027	Zadania typu maturalnego	ZP	6 zad. · 28 pkt
4	**Kartkówka 1: Świat przyrody – grupa A** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
5	**Kartkówka 1: Świat przyrody – grupa B** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
6	**Kartkówka 2: Przedimki, the + przymiotnik, przypuszczenia – grupa A** 15 minut · 9 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 9 pkt
7	**Kartkówka 2: Przedimki, the + przymiotnik, przypuszczenia – grupa B** 15 minut · 9 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 9 pkt
8	**Sprawdzian: Świat przyrody – grupa A** 45 minut · 33 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 33 pkt
9	**Sprawdzian: Świat przyrody – grupa B** 45 minut · 33 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 33 pkt
10	**Transkrypcje nagrań** Rozdaj po wysłuchaniu nagrań	Ćwiczenia	ZP	1 zad. · 0 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1: słownictwo tematyczne w tabelach, gramatyka w pigułce i wzorcowe rozwiązania z komentarzem – od niej warto zacząć.
- Karta 2 to ćwiczenia na tekstach (i nagraniu), karta 3 – zadania w formule matury 2027 (polecenia i punktacja jak w arkuszach CKE).
- Karty 4–7 to dwie kartkówki po 15 minut (słownictwo, gramatyka), każda w grupach A i B. Karty 8–9 to sprawdzian (45 minut) w grupach A i B – te same typy zadań i punktacja, inne treści.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka" zbiera słownictwo, reguły, typowe błędy i test „Sprawdź się".
- Gdzie w pliku MP3: 1 – 0:11 (całość 2:38).

Oznaczenia

ZP	zakres podstawowy
ZR	zakres rozszerzony (treści tylko dla ZR)
(0–2 pkt)	liczba punktów możliwych do zdobycia za zadanie
Zadanie 4.1.	wiązka zadań do wspólnego materiału źródłowego
Jak to sprawdza CKE	typ zadania i typowy błąd ze sprawozdań CKE
Na maturze	wymagania z podstawy programowej, których dotyczy temat

Wymagania z podstawy programowej (Dz.U. 2024 poz. 1019)

- **P I.13** świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe);
- **P II.5** znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- **P III.1** określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- **P III.4** znajduje w tekście określone informacje;
- **P III.5** rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- **P V.1** opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- **P V.9** wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z teraźniejszości i przyszłości;
- **P VII.3** uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz lub ankietę);
- **P VIII.1** przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
- **P XIII** Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).
- **P XIV** Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO i technikum (Dz.U. 2018 poz. 467 w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 1019), wariant III.1.P (zakres podstawowy, B1, B1+ w rozumieniu) i III.1.R (zakres rozszerzony, B2, B2+ w rozumieniu). Wymagania: III.1.P: I.13; II.5; III.1, III.4, III.5; V.1, V.9; VII.3; VIII.1; XIII; XIV. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Świat przyrody – najważniejsze wiadomości

Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi

ZP KARTA 1/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 13 pkt

Najważniejsze wiadomości · 13 pkt

Przypomnij sobie

- **Pogoda i klimat (weather, climate):** *sunny, cloudy, foggy, windy, humid, freezing, a heatwave, a drought, a flood, a thunderstorm, heavy rain, a shower, a light breeze, the temperature drops / rises, below zero, the forecast says…*. **Pory roku:** *in spring / summer / autumn / winter, a mild winter, a dry summer.*

Krajobraz (landscape)	Rośliny i zwierzęta	Środowisko (environment)
a valley, a hill, a cliff, a coast, a lake, a stream, a forest, a meadow, a desert	a species, wildlife, a habitat, an endangered animal, a bee, a hedgehog, an oak tree, wild flowers	pollution, global warming, waste, recycle, protect, a national park, cut down trees, reduce plastic

Przedimek	Nazwy geograficzne	Przykłady
the	rzeki, morza, oceany, łańcuchy górskie, grupy wysp, pustynie, nazwy z *of* lub w liczbie mnogiej	the Vistula, the Baltic (Sea), the Atlantic, the Alps, the Tatras, the Canary Islands, the Sahara, the Isle of Wight, the Netherlands, the UK
– (brak)	kontynenty, większość państw i miast, pojedyncze góry i jeziora, pojedyncze wyspy	Europe, Poland, Kraków, Mount Everest, Rysy, Lake Śniardwy, Lake Windermere, Sicily

- **Przedimek zerowy w uogólnieniach:** rzeczowniki w liczbie mnogiej i niepoliczalne użyte ogólnie – bez *the*: *Bees are important for farmers. Plastic pollutes the oceans.* Gdy mówimy o konkretnych rzeczach – *the*: *The bees in our garden are very active.* Uwaga na wyrażenia: *nature* (przyroda) i *society* – bez *the*; ale *the environment, the weather, the sea, the countryside*.
- **the + przymiotnik = grupa ludzi:** *the rich, the poor, the elderly, the young, the homeless, the unemployed, the injured*. Czasownik w liczbie mnogiej, bez końcówki -s w przymiotniku: *The elderly are at risk in a heatwave.* (nie: *the elderlies*). O jednej osobie mówimy inaczej: *an elderly man, a homeless woman*.
- **Pewność i przypuszczenie o przyszłości (V.9):** *It will definitely / certainly rain. I'm sure it will…* – pewność; *It will probably… / It's likely to…* – duże prawdopodobieństwo; *It might / may / could…* – możliwość; *It probably won't… / I doubt it will…* – wątpliwość. Szyk: *will probably*, ale *probably won't*.
- **Wykres i mapa pogody (VIII.1):** *The chart shows… The highest / lowest temperature was in… Rainfall increased / fell from… to… It will be sunny in the south. Temperatures will reach 25°C. There will be showers in the north-east.* Podawaj konkretne liczby i porównuj: *twice as much rain as…, almost the same….*
- **Strategia na maturze – słuchanie szczegółowe (II.5).** Przed nagraniem podkreśl w zdaniach słowa klucze (liczby, dni, miejsca). Uważaj: w nagraniu często pada najpierw informacja, która później zostaje poprawiona (*Actually…, No, wait…*) – liczy się ostatnia wersja.

Przykłady z rozwiązaniem

> **Przykład 1. Uzupełnij przedimkiem lub wpisz –: *In July we went hiking in ___ Tatras, and in August we sailed on ___ Lake Śniardwy.***
>
> **the** Tatras (łańcuch górski) i **–** Lake Śniardwy (pojedyncze jezioro: *Lake* + nazwa). Typowy błąd: *the Lake…*

Przykład 2. **Transformacja (limit 4 wyrazy): *Old people often suffer most in hot weather.* (ELDERLY) ___ *often suffer most in hot weather.***

The elderly – *the* + przymiotnik oznacza całą grupę ludzi; czasownik *suffer* bez -s (liczba mnoga).

Przykład 3. **Minidialog: *X: Will it be sunny for our trip on Saturday? Y:* ___ A. It was sunny yesterday. B. Probably not. The forecast says it might rain. C. I like sunny days.**

B – przypuszczenie dotyczące przyszłości (V.9). A – przeszłość, C – opinia, nie odpowiedź na pytanie.

Przykład 4. **Uzupełnij przedimkiem lub wpisz –: ___ *hedgehogs eat insects and snails.***

– – uogólnienie (wszystkie jeże), liczba mnoga bez *the*. *The hedgehogs* = konkretne jeże, o których już mówiliśmy.

Zadania

Zadanie 1. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj wyrazy (1–4) do definicji (a–d).

1. a drought
2. a flood
3. a heatwave
4. a habitat

a) a long period of very hot weather
b) the natural home of an animal or plant
c) a long period without rain
d) a lot of water covering land that is usually dry

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 2. (0–5 pkt) ..... / 5

Wpisz *the* albo – (bez przedimka).

1. _____ Danube
2. _____ Africa
3. _____ Himalayas
4. _____ Lake Geneva
5. _____ Pacific

Zadanie 3. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij wyrażenia czasownikami z ramki.

reduce cut protect recycle

1. _____ plastic waste
2. _____ down trees
3. _____ endangered species
4. _____ glass and paper

Świat przyrody – ćwiczenia

Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu

ZP

KARTA 2/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 27 pkt

Ćwiczenia · 27 pkt

Zadanie 1. (0–7 pkt)

Przeczytaj wpis z bloga i wykonaj zadania.

A summer with the birds

Last summer I volunteered at a small nature reserve on the coast of the Baltic. I expected to spend my days on the beach, but most of the time I was counting birds and picking up rubbish from the dunes.

The work was harder than I thought. Every morning at six we walked along the shore with notebooks. The rangers explained that birds are the best sign of a healthy environment: when the number of species falls, something is wrong.

The saddest part was the plastic. In one week we collected more than forty kilos of bottles, bags and fishing nets. But there was good news too: a pair of rare birds had built a nest near the lighthouse for the first time in ten years.

Zuzia, 17, blog Wild Weeks – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. Zuzia spent most of her time relaxing on the beach.	T	F
2. The volunteers started work early in the morning.	T	F
3. According to the rangers, birds show how healthy nature is.	T	F
4. The rare birds nest near the lighthouse every year.	T	F

Zadanie 1.2. (0–3 pkt) ..... / 3

Odpowiedz krótko po angielsku na pytania do tekstu.

1. Where was the nature reserve?
2. How much rubbish did the volunteers collect in one week?
3. Where did the rare birds build a nest?

Zadanie 2. (0–4 pkt) ..... / 4

Posłuchaj nagrania 1. Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią nagrania (T – True), a które nie (F – False).

1. The weather on Friday will be good.	T	F
2. Storms are expected on Saturday morning.	T	F
3. The latest forecast for Sunday is eight degrees at the top.	T	F
4. Julia and Antek will walk the lake trail on Sunday.	T	F

PIERWSZA ŁAWKA

Zadanie 3. (0–5 pkt) ..... / 5

Wpisz *the* albo – (bez przedimka).

1. We sailed along _____ Thames to Greenwich.
2. _____ Mount Kilimanjaro is the highest mountain in Africa.
3. My cousin lives in _____ Netherlands.
4. _____ pollution is a serious problem in big cities.
5. _____ water in this lake is very clean.

Zadanie 4. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij zdania, używając *the* i przymiotnika z ramki.

homeless elderly unemployed rich

1. After the flood, volunteers brought food for _____ who had lost their homes.
2. Doctors say that _____ should drink more water in a heatwave.
3. The new law helps _____ to find jobs.
4. Some people think _____ should pay higher taxes.

Zadanie 5. (0–3 pkt) ..... / 3

Uporządkuj wyrazy, aby otrzymać poprawne zdania.

1. rain / will / it / tomorrow / probably
2. be / might / the / foggy / roads / tonight
3. won't / probably / snow / it

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Przyjrzyj się tabeli. Uzupełnij zdania informacjami z tabeli (VIII.1).

Rainfall in Zielonka (mm) – dane przykładowe

Month	April	May	June	July
Rainfall (mm)	30	55	60	15

Dane wymyślone na potrzeby ćwiczenia

Zadanie 6.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij zdania.

1. The month with the most rain was _____.
2. In July there was _____ rain than in April.
3. Rainfall increased steadily from April to _____ and then fell sharply.
4. In May it rained almost _____ much as in June.

Kartkówka 1: Świat przyrody – grupa A

15 minut · 11 pkt

ZP KARTA 4/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 11 pkt

Kartkówka · 11 pkt

Zadanie 1. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij zdania wyrazami z ramki. Jeden wyraz jest zbędny.

drought species foggy coast valley

1. There was no rain for three months – it was the worst _____ in years.
2. Pandas are an endangered _____.
3. It's so _____ today that I can't see the end of the street.
4. We walked along the _____ and watched the waves.

Zadanie 2. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj wyrazy (1–4) do ich znaczeń (a–d).

1. a meadow	a) animals and plants living in nature
2. a cliff	b) a field with grass and wild flowers
3. wildlife	c) a small, narrow river
4. a stream	d) a high, steep rock by the sea

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Uzupełnij zdania jednym wyrazem.

1. We should _____ glass bottles instead of throwing them away.
2. The temperature can _____ below zero at night.
3. Bees need wild flowers, so we must _____ them.

Sprawdzian: Świat przyrody – grupa A

45 minut · 33 pkt

ZP KARTA 8/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 33 pkt

Sprawdzian · 33 pkt

Zadanie 1. (0–4 pkt)

Przeczytaj tekst. Zaznacz, które zdania są zgodne z jego treścią.

A forest ranger's job

My uncle Marek is a forest ranger in the Białowieża Forest. When I was little, I thought his job was just walking among the trees. Last summer I spent two weeks with him and found out how wrong I was.

We got up at five every day. Marek checked the cameras that film bison at night, counted damaged trees and talked to tourists who had left the paths. Once we found a young deer caught in an old fence. It took us an hour to free it.

The forest has changed a lot, he says. Summers are drier, and insects attack weak spruce trees. But he is sure that young people will protect it better than his generation did. I hope he's right.

Igor, 17 – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. Igor always knew that a ranger's job was hard.	T	F
2. Marek uses cameras to watch bison at night.	T	F
3. Igor and Marek freed a young deer from a fence.	T	F
4. Marek thinks young people will not care about the forest.	T	F

Zadanie 2. (0–2 pkt)

Na podstawie tekstu z zadania 1 wybierz właściwą odpowiedź. Zakreśl A, B, C albo D.

Zadanie 2.1. (0–1 pkt) ..... / 1

What did Igor discover last summer?

A. A ranger's job involves many different tasks.

B. Tourists never leave the paths.

C. Bison are easy to see during the day.

D. Rangers only walk among the trees.

Zadanie 2.2. (0–1 pkt) ..... / 1

What is the main idea of the last paragraph?

A. Spruce trees are dangerous for insects.

B. Summers in the forest are getting wetter.

C. Igor wants to become a ranger.

D. The forest is changing, but there is hope for it.

PIERWSZA ŁAWKA

Zadanie 6. (0–3 pkt) ..... / 3

Wpisz *the* albo – (bez przedimka).

1. We went swimming in _____ Baltic.
2. _____ Lake Ontario is in North America.
3. _____ storks eat frogs and insects.

Zadanie 7. (0–3 pkt) ..... / 3

Napisz po angielsku trzy zdania o pogodzie lub przyrodzie w przyszłości. Użyj w nich kolejno wyrażeń: *will probably*, *may*, *definitely won't*.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 8. (0–12 pkt) ..... / 12

Na lekcji przyrody Twoja klasa obserwowała ptaki i pogodę przez tydzień. Napisz e-mail do kolegi z Kanady, w którym:

- opiszesz, jaka była pogoda w tym tygodniu
- przedstawisz informacje z prognozy pogody na weekend
- napiszesz, czy Twoim zdaniem lato w tym roku będzie upalne, i uzasadnisz swoje przypuszczenie
- zaproponujesz wspólny wyjazd w miejsce, gdzie można obserwować przyrodę

Oceniane będzie: Kryteria jak na maturze PP (informator CKE 2024/2025): treść 0–5, spójność i logika 0–2, zakres środków językowych 0–3, poprawność środków językowych 0–2 – razem 12 pkt. Długość: 100–150 wyrazów.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Świat przyrody – kartkówki, sprawdzian i karty pracy z powtórką, język angielski, klasa 3 LO i technikum (zakres podstawowy)

Podgląd pokazał 9 z 28 stron. Pełna wersja: 28 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Świat przyrody – najważniejsze wiadomości – 3 zadania, 13 pkt
- Karta 2: Świat przyrody – ćwiczenia – 6 zadań, 27 pkt
- Karta 3: Świat przyrody – zadania typu maturalnego – 6 zadań, 28 pkt
- Karta 4: Kartkówka 1: Świat przyrody – grupa A – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 5: Kartkówka 1: Świat przyrody – grupa B – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 6: Kartkówka 2: Przedimki, the + przymiotnik, przypuszczenia – grupa A – 3 zadania, 9 pkt
- Karta 7: Kartkówka 2: Przedimki, the + przymiotnik, przypuszczenia – grupa B – 3 zadania, 9 pkt
- Karta 8: Sprawdzian: Świat przyrody – grupa A – 8 zadań, 33 pkt
- Karta 9: Sprawdzian: Świat przyrody – grupa B – 8 zadań, 33 pkt
- Karta 10: Transkrypcje nagrań Karta 1 zbiera słownictwo i gramatykę działu z wzorcowymi odpowiedziami, karta 2 to ćwiczenia, karta 3 – zadania w formule matury 2027.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/angielski-liceum-klasa-3-dzial-05-swiat-przyrody